"जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना बँकिंग परवाना प्राप्त करण्यासाठी कर्जे (केंद्र हिस्सा)" परस्पर वितरीत करण्यात आलेल्या कर्जाचे पुस्तकी समायोजन करणेबाबत (६४२५ ०७२५)

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्र. अर्थसं ०२१७/प्रक्र १८/२-स
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक : ३१ मार्च २०१७

वाचा :- १) शासन निर्णय, सहकार,पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्रमांक बैठक ०६१३/प्र.क्र.३७५/२-स दिनांक २७.३.२०१५
२) शासन निर्णय, सहकार ,पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्रमांक बैठक ०६१३/प्र.क्र.३७५/२-स , दिनांक ३१.३.२०१५
३) केंद्र शासन, वित्त मंत्रालय यांचे पत्र क्रमांक F.No.२/१४/२०१२-AC, दिनांक २३.३.२०१५

प्रस्तावना :-

नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या जि.म.स. बँकांना बँकींग परवाना प्राप्त करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या योजनेंतर्गत उपरोक्त दि. २७/३/२०१५ व दि. ३१.३.२०१५ च्या शासन निर्णयानूसार रु. ३७९.६७ कोटी अर्थसहाय्य वितरीत करण्यात आले आहे. या अर्थसहाय्यापैकी केंद्र शासनाचा हिस्सा रु. १२९.७० कोटी एवढा असून सामंजस्य करारानूसार सदरची रक्कम राज्य शासनास बिनव्याजी कर्ज स्वरुपात देण्यात आली आहे. अ.मु.स. (वित्त) यांच्या दि. ३१/०३/२०१५ च्या पत्रानुसार सदरची रक्कम नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या तीन जि.म.स. बँकांना परस्पर वितरीत करण्याबाबत चेअरमन, नाबार्ड यांना विनंती करण्यात आली होती. त्यानुसार नाबार्डच्या स्तरावरुन नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या जि.म.स. बँकांना अनुक्रमे रु ५२.७० कोटी, रु २२.१७ कोटी व रु ५४.८३ कोटी अशी एकूण रु १२९.७० कोटी एवढी रक्कम एप्रिल, २०१५ मध्ये परस्पर वितरीत करण्यात आली आहे. त्या अनुषंगाने या रकमेबाबत लेखांकन घेणे आवश्यक होते. सदर लेखांकन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाच्या हिश्श्यापोटी नाबार्डकडून राज्य शासनाला प्राप्त झालेले बिनव्याजी कर्ज नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या ३ जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना अनुक्रमे रु ५२.७० कोटी, रु २२.१७ कोटी व रु ५४.८३ कोटी असे परस्पर वितरीत करण्यात आले होते. या बिनव्याजी कर्जाचे लेखांकन खालीलप्रमाणे करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे :-

जमा	रक्कम (रुपये)	खर्च	रक्कम (रुपये)
मुख्य लेखाशिर्ष ६००३- राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण १०५(००)(०१) राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँकेकडून (नाबार्ड) मिळालेली कर्जे (६००३ ५२० ८)	रुपये १२९.७० कोटी	मागणी क्रमांक व्ही -५ ६४२५-- सहकारासाठी कर्जे (००)(१०७) सहकारी पतसंस्थांना कर्जे (००)(०८) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना बँकिंग परवाना प्राप्त करण्यासाठी कर्जे (केंद्र हिस्सा) (६४२५ ०७२५) ५५, कर्जे व आगावू रकमा (दत्तमत) (योजनांतर्गत)	रुपये १२९.७० कोटी
Main Budget Head ६००३- Internal Debt of the State Government १०५(००)(०१) Loans from the National Bank for Agricuture and Rural Development (६००३ ५२० ८)		Demand No. V-५ ६४२५§Loans for Co-operation (००)(१०७) Loans to Credit Co-operatives (००) (०८) Loans to District Central Co-operative Banks for obtaining Banking License (Central Share) (६४२५ ०७२५) ५५- Loans and advances (Voted)(Plan)	

२. या कर्जाच्या अटी व शर्ती महाराष्ट्र शासन, नाबार्ड बँक व केंद्र शासन यांचेमध्ये दिनांक १७/३/२०१५ रोजी झालेल्या सामंजस्य करारानुसार असून त्यातील संबंधित अटी व शर्ती सोबतच्या परिशिष्टात नमूद करण्यात आलेले आहेत.

३. या परिशिष्टातील मुददा क्र १३ नुसार मुददा क्र ८ व १२ च्या अटीची पुर्तता झाल्यास सदर कर्ज रु १२९.७० कोटीचे अनुदानात रुपांतर करण्यात येणार आहे. तसेच केंद्र शासनाने विहित केलेल्या अटीची पूर्तता संबंधित जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांनी विहित कालावधीत करावी.

४. महालेखापाल, मुंबई (लेखा व अनुज्ञेयता) यांनी त्यांच्या अखत्यारीत व अधिकारात रु १२९.७० लाख कोटी रकमेचे पुस्तकी समायोजन करुन तसे शासनास कळवावे.

५. या रकमेचे पुस्तकी समायोजन महालेखापाल, मुंबई यांचे अखत्यारीत अधिकारात येत असल्याने या रकमचे देयक तयार करण्यात येऊ नये.

६. हा शासन निर्णय, महालेखापाल, मुंबई यांचे अनौपचारिक संदर्भ सं : खचि/चा-१/ सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग/यूओआर २००/२०१५-१६/७०, दिनांक १८.४.२०१६ ला अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०३३१२३४००९६८०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

Deepak M Rane

Digitally signed by Deepak M Rane
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=CMTD, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=2aef4bf230b6667b08affe7946621e30ca1ff655241ee17d2cbdfd697d7222f5, cn=Deepak M Rane
Date: 2017.03.31 23:42:53 +05'30'

(दि.म. राणे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

सोबत :- सहपत्र

प्रति :-

१) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर
४) अधिदान व लेखा अधिकारी, पुणे
५) निवासी व लेखा परीक्षा अधिकारी, पुणे.
६) जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
७) विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, (नागपूर /अमरावती)
८) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था (नागपूर / वर्धा / बलडाणा)
९) नागपूर / वर्धा / बलडाणा, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका / महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक.
१०) वित्त विभाग (अर्थसंकल्प-१३/ व्यय -२/ऋण व हमी), मंत्रालय, मुंबई
११) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२) अवर सचिव (कार्यासन १७-स) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३) लेखा व कोषागारे संचालनालय, (संगणक शाखा) मुंबई
१४) निवड नस्ती (कार्यासन २-स)

शासन निर्णय क्र अर्थसं ०२१७/प्रक्र १८/२-स , दिनांक ३१.३.२०१७ चे सहपत्र

Following are the terms and conditions included in the MOU entered into amongst Government of Maharashtra, NABARD Bank and Government of India, on 17.3.2015

8. The Government of Maharashtra will undertake to do the following:

a. The Government of **Maharashtra** will disburse its share to the **three** DCCBs as per the sharing pattern envisaged in the Scheme.

b. The Government of **Maharashtra** will release its share of Rs. **212.01** Crore first, following which GoI will release its share.

c. After full capital infusion, if the Government of **Maharashtra's** share in the total paid-up share capital of the any of these DCCBs is in excess of 25%, it shall convert its excess equity over and above 25% into grant. The said grant will be kept in a separate account designated as "Share Capital Deposit A/c".

d. The financial package is based on the audited figures of 31st March, 2013 and estimated accrued losses thereafter. Any additional requirement of funds on the basis of actual figures shall be borne by the Government of **Maharashtra**.

e. The Government of **Maharashtra** undertakes to fulfill the following conditions by the **three** DCCBs mentioned above.

i. The DCCBs, individually, would not only sustain 7% CRAR from 31 March 2015 onwards but also attain 9% by 31 March 2017.

ii. Gross NPA amount of the DCCBs covered under the Scheme, individually, would be brought down to at least half of the current levels by 31 March 2017. The DCCBs, individually, would make an achievable month-wise recovery plan for reducing the NPAs by 50%.

iii. Fresh lending may be only against secured assets provided by the borrowers such as Fixed Deposits and jewellery for the next two years.

iv. Growth rate of deposits should be at least 15% for the next two years.

v. The Govt. of **Maharashtra** will take review of functioning of PACS affiliated to these DCCBs and may take necessary steps for liquidation / amalgamation / reorganisation of non-viable PACS, as the case may be.

vi. The DCCBs, individually, would draw up a monthly, Monitorable Action Plan (MAP) in consultation with the Government of **Maharashtra** for achieving the above deliverables upto March 2017. The MAP will be approved by the State Level Implementation Committee constituted under Clause 9 of this MoU.

a. The Plan must have specific business and financial target milestones to be achieved by the select banks each year for both banking business as also the non-financial business with specific policies for business diversification through PACS and non-agricultural societies as also direct business development.

b. The business strategies need inclusion of development of PACS and as also closure of non-viable branches of DCCBs.

vii. **Staffing**

a. Appropriate staff recruitment & development as also review of HRD policies would be an integral part of the Plan

b. No recruitment should be made unless it is warranted in relation to the business plan and existing manpower

c. No recruitment in class IV employees should be made and banks to consider Outsourcing for menial jobs

d. Recruitment in all cadres through independent agencies like IBPS and no ad-hoc Appointments by Chairman or the Board Directors

e. The DCCBs may review the performance of the staff and if required, may resort to Compulsory / Optional Retirement of non-performing staff.

viii. Placement of competent CEOs fulfilling 'Fit & Proper' criteria prescribed by RBI for a specified period of not less than 3 years with specific targets to be achieved.

ix. To enable building up strong Management Information System in computerized environment, Government of **Maharashtra** should commit that all the DCCBs covered under the Scheme will be brought under Core Banking Solution (CBS).

x. **Corporate Governance Systems** to be put in place in all these DCCBs, individually.

a. Government of **Maharashtra**/DCCBs, individually, should ensure stronger corporate governance and also ensure that accountability is fixed for past lapses and management culpability. Action should be taken against people involved in frauds and embezzlements.

b. The Board of Directors of respective banks should be subjected to stringent "Do's and Don'ts" criteria so as to specify non-interference of Board of Directors in executive functioning while maintaining the Cooperative Spirit.

c. Ex-employees of the cooperative banks not to be eligible for being on the Board of Directors of DCCBs.

d. None of the members of the Board of Directors who have been on the Board of the DCCBs covered under this Scheme for ten years preceding the election held for the current board be allowed to continue as members of the Board.

e. Government of **Maharashtra** to ensure induction of 2-3 depositors (who are non-borrowers) on the Board of Directors of DCCBs as special invitees. The depositors would act as watchdogs to protect the depositors' interest. Necessary amendments to the bye-laws may be done.

f. Cost cutting measures to be initiated that may include freezing the pay revision for a period till the bank reaches a viable business level (to be specified for each bank) as also control on capital expenditure.

9. The Government of **Maharashtra** also undertakes to constitute a State Level Implementation Committee for monitoring the progress against the deliverables on quarterly basis. NABARD and RBI may be invited as Special Invitees for providing professional guidance. The banks will have to send quarterly progress reports to Government of **Maharashtra** which may be shared with RBI and NABARD.

10. Government of **Maharashtra** to ensure completion of Statutory Audit of these banks **by** Chartered Accountants with reference to financial position as on 31 March 2015, at the earliest, but in any case before 31 May 2015.

11. The Government of **Maharashtra** shall also take and cause to take all other actions as may be necessary to fulfil the requirements as spelled out in the Scheme in its true spirit.

12. Government of **Maharashtra** shall undertake and complete the above activities within the time schedules to be arrived at by mutual consent of all the parties to this MoU and the State Level Implementation Committee.

13. The entire funding by the Government of India to the Government of **Maharashtra** as interest-free loan shall be routed through NABARD. The interest-free loan will be converted as grant on fulfilment of the deliverables outlined in paras 8 to 12 of this MoU which are also specified in the Scheme.

14. In case of non-fulfilment of any of the conditionalities, the share of Government of India passed on as interest-free loan will be repaid by the Government of **Maharashtra** to the Government of India by 30 June 2017.

****